

KONCEPTUTVECKLING FÖR SKÅNSKA FRISÖRER

Små företag och hållbar utveckling

PROJEKTET ÄR GENOMFÖRT UNDER PERIODEN 2011-06-01–2012-11-01

Projektet är finansierat av Region Skånes Miljövårdsfond och Malmö Stad och genomfört av Hållbar Utveckling Skåne och Damanco.

Under 2011 och 2012 har föreningen Hållbar Utveckling Skåne och Damanco tillsammans med frisörer från Malmö arbetat att hitta en metod för frisörer att lära sig mer om miljöfrågor och hälsoaspekter kopplade till sitt yrke.

Vid tre träffar har frisörerna fått föreläsningar kring miljö, hälsa, marknadsföring samt gjort studiebesök hos salongen Big Hair Mama som arbetar aktivt med hållbarhetsfrågor.

De frisörer som deltagit i projektet är: Håkan Lange, Larsson & Lange, Rickard Nilsson, Sex stolar, Johanna Adolfsson, Sex stolar, Angelica Lyremar, Frisyrmakarna, Christer Uhlin, Frisyrmakarna Souad Nabi, Dark and bright hair and beauty studio, Caroline Klingström, Atmosphair, Tan van Hua, Chic Hair Lounge, Evy Lif, Odromen, Sassa Strand, Spazzola, Mary Gerlach, Mjuka Fjun och Grova Barr, Mercy Enmark, Fore och Jenny Berger, Big Hair Mama.

Föreläsningarna och diskussionerna syftade till att få de deltagande frisörerna att hitta en gemensam grund att stå på när det gäller miljöfrågor och de problem man kan drabbas av som frisör. Det är svårt att samla frisörer, de är hårt arbetande småföretagare med varierande agenda – alla med olika möjligheter och förutsättningar att starta ett hållbarhetsarbete och det är stor skillnad på olika verksamheters möjligheter att genomföra det man inom gruppen anser önskvärt och rimligt. Det viktiga i detta arbete är att få vagnen i rullning med små, till synes obetydliga steg i rätt riktning och sedan lita på en naturligt accelererande kraft när man väl har påbörjat sin resa.

Men det är också viktigt att beakta att vi ger de deltagande företagen en viss status på marknaden. I den ena vågskålen ligger en önskan om att alla ska komma ur startblocken och att varje litet steg är berömvärt. I den andra ligger kravet på konkret miljö- och hållbarhetsnytta. Detta behöver definieras noga för att hitta rätt balans mellan morot och piska. Det gör målbilden skarpare och nytta med projektdeltagandet tydligare och lättare att kommunicera.

Riskanalys och analys av alternativa strategier

Det är inte helt självklart att kommunen ska vara en aktiv part i ett projekt av detta slag. Å ena sidan har kommunen kunskaper och andra resurser som gör det möjligt att räta ut frågetecken direkt men å andra sidan kan deras närvaro hämma gruppens spontanitet och öppenhet om kommunens representanter faller in i en mästrande roll. Det fanns också en viss oro att projektet skulle kunna tvinga fram betungande investeringar och en sådan oro måste tas upp och oskadliggöras tidigt i kontakterna med såväl kommunen som frisörerna.

Det finns också en risk att någon deltagare engagerar sig i arbetet för att se till så det inte händer så mycket som kan hota "business as usual". Det kan därför vara bra om projektledningen tillsammans kontinuerligt diskuterar gruppdynamik och individuella drivkrafter för att bibehålla en konstruktiv och positiv anda.

Det frivilliga engagemanget kan vara ett alternativ till lagstiftning och tuffare regler. Ur ett riskperspektiv kan frivilligarbete som inte leder till påtagliga förbättringar kanske fördröja processen mot hållbarare verksamheter. Men ett lyckosamt frivilligarbete identifierar vilka insatser som är rimliga för seriösa utövare och uppgraderar successivt branschen. Då kan regelverk och tillsyn upplevas som en hjälp för dem som engagerar sig.

Förutsättningar för hållbar och bärkraftig utveckling

En metod för att få igång hållbarhetsarbetet i branschen är att HUT Skåne står för initiativet och men successivt överlämnar ansvaret till branschföreningen som genomför insatserna. En generell risk med att arbeta i projektform är att när projekttiden är slut så avstannar också förändringsprocessen. Denna risk är särskilt stor när initiativet till projektet kommer utifrån. Detta undviks om man lyckas få med branschföreningen på tåget och därför kommer nya kontakter att tas med dem om projektet utvecklas vidare. Det är också viktigt att uppmärksamma och analysera gruppdynamiken och fånga upp tecken på deltagarnas egna hjärtefrågor och ambitioner.

I frisörgruppen fanns speciellt två deltagare som lyfte frågor som tycktes engagera hela gruppen och som formulerade slutsatser som alla kunde ställa upp på. Den ena ("Hållbarhetstänkaren") har, sedan flera år använt miljö- och hållbarhetskriterier vid produktval och arbetsmetoder och funnit en stor kundkrets som uppskattar detta. Den andre ("Marknadsledaren") är en av två ägare till en av landets största frisörkedjor med mer femtio anställda.

Marknadsledaren tyckte att det behövdes en handbok som visar att miljö- och hållbarhetsarbete mycket väl kan gå hand i hand med en flärd- och glamourprofil. Han hade tankar på hur en sådan skrift kunde ta sig ut och kunde tänka sig att vara delaktig i framtagandet. Han erbjöd sig också att öppna dörrar och agera för vår gemensamma sak gentemot såväl branschförbund som tongivande leverantörer.

Hållbarhetstänkaren ville gärna dela med sig av sina kunskaper och erfarenheter av hur man kan bygga en ekonomiskt framgångsrik verksamhet med hållbarhet som kompassriktning och var beredd att åka runt och besöka kolleger i Skåne och ge konkreta råd på hur man kommer igång internt och hur man utvecklar en stark profil på marknaden.

Projektledningens strategi är nu att skapa resurser för att genomföra dessa två eldsjäalars initiativ och göra den fortsatta processen så enkel och effektiv som möjligt. Tillsammans med dem kan vi komma långt med hållbarhetsarbetet hos de skånska frisörerna.

Utvärdering av projektet

Det har varit mycket intressant att samla frisörerna kring dessa frågor. Projektet har inte bara lärt frisörerna en del om miljöfrågor utan projektledningen har samlat erfarenheter och kunskap om frisörbranschen. Det finns av flera anledningar ett litet motstånd mot miljöfrågor och detta motstånd måste man arbeta med.

Ekologiska produkter

När det gäller de ekologiska produkterna finns en spridd uppfattning om att "de inte är lika bra" som de konventionella. Det är till stor del en kunskapsfråga, det är viktigt att ge frisörerna möjlighet att prova de ekologiska produkterna för att de ska kunna bilda sig en uppfattning som inte bygger på fördomar. Flera frisörer anser också att det är svårt byta ut delar av ett sortiment när man är knuten till en viss leverantör.

Källsortering

Många fastighetsägare erbjuder inte källsortering till de företag som hyr deras lokaler och har inte heller någon skyldighet att göra det. Detta är ett stort problem för frisörerna. Det saknas också grundläggande förståelse kring avfall som resurs och även kring vad i deras verksamhet som genererar farligt avfall då det kan vara svårt att tolka texten i Avfallsförordningen.

Hälsa

Flera av frisörerna har drabbats av luftvägsproblem eller eksem. Att inse att man hanterat farliga kemikalier till vardags och att man gjort så under många år, kanske under graviditet etc, är en tuff insikt. Eventuellt kan detta vara en av anledningarna till att det är svårt att samla frisörerna – vissa av dem vill helt enkelt inte veta vad de utsatt/utsätter sig själva för.

Att se sin möjlighet att påverka

Flera frisörer anser att de är "för små" för att göra skillnad. Frisörerna måste se sin påverkanspotential. De behöver lära sig mer om konsumentmakt (som de kan använda sig av i relation till leverantörer). De lider också av tidsbrist och ser inte hur de kan engagera sig i något utöver sitt arbete på salongen.

Informationsspridning

Projektet har under året presenterats på föreningens medlemsmöten och i nätverksmejl. Information finns också på föreningens hemsida, där kan man även ladda ner minnesanteckningar och presentationer. Tidningen Miljö och Utveckling har intervjuat Helena Thelander samt Jenny Berger, Region Skånes miljöpristagare 2011 och kommer publicera en artikel om projektet i första numret 2013.

Mål för projektet

- Skapa och fördjupa relationer med 15–20 skånska frisörföretag och Sveriges Frisörföretagare och etablera en dialog av hög kvalitet för att lära mer om småföretagares villkor, förutsättningar och tankebanor när det gäller affärsutveckling och individuell förkovran relaterat till hållbar utveckling. *Målet är uppnått.*
- Utveckla metodik och verktyg för att använda hållbar utveckling som riktmärke för personlig utveckling och affärsutveckling. *Metoden är formulerad men det krävs ytterligare finansiering för att färdigställa det tryckta materialet.*
- Implementera och finslipa metodik och verktyg i verksamheterna och skapa en allmängiltig modell som kan appliceras i alla frisörföretag. Uppgiften rymdes ej inom detta projekt och vi arbetar nu på en fortsättning tillsammans med två frisörer där arbetsmetoden ska omsättas i konkret arbete. *Vi kommer söka extern finansiering för att genomföra detta under 2013.*

